SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 554
van **ROOSMARIJN BECKERS**
datum: 8 april 2022

---

aan **HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Online leerplatform NedBox - Gebruik, bekendheid en evaluatie

In oktober 2015 werd het online leerplatform NedBox (www.nedbox.be) gelanceerd. NedBox is een interactief platform waarop anderstaligen hun kennis van de Nederlandse taal kunnen oefenen aan de hand van televisiefragmenten en krantenartikels over diverse thema's, met bijbehorende oefeningen in verschillende moeilijkheidsgraden. Nedbox is ontwikkeld voor anderstalige volwassenen en oudere OKAN-leerlingen. De doelgroep is heel breed: zowel hoog- als laaggeschoolden, zowel meer als minder (digitaal) geletterden, en van beginners (A1) tot halfgevorderden (B1+). De klok rond kunnen ze er aan de slag met functionele en geïntegreerde taaltaken aan de hand van authentiek en actueel beeld- en tekstmateriaal van onder andere de VRT, Het Nieuwsblad en Wablieft en dit volgens hun eigen interesses, niveau en behoeften. Elke week wordt het platform aangevuld met nieuwe items. Nedbox is een gratis website, die voor iedereen toegankelijk is.

NedBox is ontwikkeld en wordt beheerd door een consortium onder promotorschap van het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) van de KU Leuven. In april 2020 werd NedBox uitgebreid met NedBox Alfa, een nieuw niveau dat specifiek is afgestemd op anderstaligen die leren lezen en schrijven in het Nederlands. Men vindt er bv. ook oefeningen rond technisch lezen en schrijven, en men kan er de instructies laten voorlezen. NedBox Alfa bevat oefeningen bij de filmpjes van Nieuw Leven, een soap voor laaggeletterde anderstaligen die werd ontwikkeld door Vocvo, en wordt ook regelmatig aangevuld met nieuw materiaal.[1]

Tot 2018 werd het initiatief gefinancierd met Europese middelen, in cofinanciering met Vlaamse middelen vanuit Inburgering en integratie. Sinds 1 juli 2018 wordt het verdergezet via jaarlijkse projectsubsidies van de Vlaamse overheid. De subsidie voor 2020 bedroeg 217.975 euro, voor 2021 bedroeg ze eveneens 217.975 euro, het gaat om begrotingsartikel 'SJ0-1SFC2DA-WT - Uitbouw Vlaams integratie- en inburgeringsbeleid'.

Op de ministerraad van 17 december 2021 kende de Vlaamse Regering voor de periode van 1 februari 2022 tot en met 31 januari 2025 een projectsubsidie toe van 1,048 miljoen euro aan KU Leuven - Centrum voor Taal en Onderwijs, voor het project Nedbox. De toekenning beoogt enerzijds de basiswerking van Nedbox te blijven continueren, door het platform te blijven actualiseren met nieuwe items en ook het basisbeheer op technisch vlak te blijven voorzien, en anderzijds ook twee grote inhoudelijke en technische vernieuwingen te realiseren.

1. Hoeveel unieke bezoekers zijn er jaarlijks op de website van NedBox? Graag een overzicht per jaar van de opstart tot en met het recentst gemeten jaar.
2. Aangezien personen die de site bezoeken niet altijd effectief de oefentrajecten gebruiken, hoeveel unieke gebruikers zijn er jaarlijks van het oefenplatform? Graag een overzicht per jaar van de opstart tot en met het recentst gemeten jaar.
3. Kan worden achterhaald hoeveel tijd een gebruiker gemiddeld spendeert aan oefeningen op het platform? Zo ja, welke aandelen en evoluties zien we ter zake?
4. Overheidsbudget dat gespendeerd wordt aan dergelijke projecten moet natuurlijk effectief leiden tot winsten voor onze Vlaamse samenleving. Om een voldoende draagvlak te creëren bij de Vlaamse belastingbetaler voor zulke projecten, moet kunnen worden aangetoond dat deze tools efficiënt zijn en effectief bijdragen tot een betere taalkennis bij anderstaligen die in Vlaanderen wonen.

   Op basis van welke parameters is de beslissing van 17 december 2021 genomen om dit project en de subsidies meteen met drie jaar te verlengen? Hoe is men tot dit bedrag van 1,048 miljoen euro gekomen? Wat voor soorten kosten worden door dit bedrag gedekt?
5. Is er ondertussen al een (tussentijdse) evaluatie gebeurd van het platform? Zo ja, wat waren de voornaamste conclusies en werd deze evaluatie gebruikt als basis bij de beslissing om het project en de subsidies te verlengen voor de komende drie jaar? Zo niet, volgt er dan nog een evaluatie van de effectiviteit van dit platform en wanneer zou die dan geschieden?
6. In hoeverre wordt het platform NedBox op dit moment effectief al (systematisch) gebruikt in de Ligo-centra (de vroegere centra voor basiseducatie (CBE's)) in Vlaanderen en Brussel? Indien dit niet het geval zou zijn, zullen er dan van overheidswege acties komen om het gebruik van dit platform binnen dit segment te promoten? In hoeverre wordt het platform NedBox op dit moment effectief al (systematisch) gebruikt in NT2-opleidingen in de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's)? Indien dit niet het geval zou zijn, zullen er van overheidswege dan acties komen om het gebruik van dit platform binnen dit segment te promoten?
7. In hoeverre wordt het platform NedBox op dit moment effectief al (systematisch) gebruikt in taalopleidingen die worden ingericht in de schoot van VDAB? Indien dit niet het geval zou zijn, zullen er van overheidswege dan acties komen om het gebruik van dit platform binnen dit segment te promoten?
8. NedBox wordt ook genoemd bij de acties en engagementen bij het Vlaams Strategisch Actieplan Geletterdheid 2017-2024.[2] Actiepunten 9.9 en 9.10 werden ondertussen al gerealiseerd.

   Hoe zit het met actiepunt 9.11, namelijk het ondernemen van acties door het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) om het platform bekend te maken bij de doelgroep? Het is ook belangrijk om ook buiten de context van een formele taalopleiding anderstaligen op meer informele wijze hun Nederlands te doen verbeteren door hen op eigen houtje en initiatief te laten werken met tools zoals NedBox. Welke acties onderneemt het CTO concreet om die doelgroep die in geen enkele formele taalopleiding is ingeschreven, maar die toch nog extra oefening in het onder de knie krijgen van de Nederlandse taal kan gebruiken, te bereiken en hen bekend te maken met het platform?
9.

a) NedBox wordt zoals gezegd genoemd bij de acties en engagementen bij het Vlaams Strategisch Actieplan Geletterdheid 2017-2024. Op 24 september 2020 organiseerde de commissie Onderwijs een gedachtewisseling over het Strategisch Plan Geletterdheid met Inge Van Acker, directeur, en Sara Jaminé, projectleider Strategisch Plan Geletterdheid, van het Vlaams ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs (Vocvo).

Een van de gesprekspunten hierbij was het feit dat geïntegreerd en gecontextualiseerd leren de meest effectieve aanpak is voor geletterdheidsmoeilijkheden. Daarom moet er meer worden ingezet op geïntegreerd en functioneel leren van laaggeletterde allochtone ouders, wat best plaatsvindt op de plek waar mensen zich vaak bevinden en vertrekt vanuit levensechte en relevante taken. De school van de kinderen is bij uitstek zo'n plek waar de ouders zich (zouden moeten) bevinden. Door lessen Nederlands en/of taalstimulerende activiteiten na schooltijd binnen de muren van de school te organiseren voor deze ouders, worden ze zowel meer vertrouwd met de Nederlandse taal en het schoolse jargon als meer betrokken bij het schoolgebeuren.

Hoe evalueert de minister de piste om het werken met het platform NedBox door Nederlandslerende ouders binnen de schoolmuren en -context van hun kinderen te stimuleren via scholen van het leerplichtonderwijs?

b) Natuurlijk moeten we scholen niet verplichten zulke zaken te doen, de school is immers niet de lastezel op wiens rug we als overheid alle maatschappelijke problemen moeten afwenden. Maar ik kan me inbeelden dat bepaalde scholen hier op vrijwillige basis toe bereid zijn en dat er wat betreft taalverwerving door Nederlandsonkundige ouders meer synergieën mogen zijn tussen de scholen van het leerplichtonderwijs, CVO's, Ligo's, maar ook VDAB. Taalontwikkeling- en taalstimuleringsplatformen zoals NedBox bieden ter zake een makkelijk te hanteren tool en dus opportuniteit.

Scholen die hiertoe de infrastructurele capaciteiten hebben, zowel qua lokalen als qua digitale voorzieningen (betreffende dit laatste is immers de verwachting dat de meerderheid van de scholen grote vorderingen zal maken in het kader van het project Digisprong) zouden zich tijdens of na de schooluren kunnen openstellen voor ouders die thuis deze digitale middelen en knowhow ontberen.

Doch zelfs indien een school dit niet wil of kan realiseren, is het handig dat ook leraren binnen het leerplichtonderwijs op de hoogte zijn van het platform zodat ze dit bv. mogelijk op informele manier ter sprake kunnen brengen op de speelplaats bij ouders bij wie ze merken dat hun beheersing van het Nederlands nog tekorten vertoont en dat zenog wat oefening kunnen gebruiken.

Indien de minister favorabel staat ten opzichte van deze piste, zal dit dan eventueel worden meegenomen in overleggen met vertegenwoordigers van het onderwijsveld binnen het leerplichtonderwijs, opdat ook daar het platform NedBox beter bekend wordt gemaakt?

[1] https://www.arts.kuleuven.be/cto/materialen/volwassenen/online-en-blended-taal-leren/nedbox

[2] Concrete actiepunten hierin m.b.t NedBox zijn de volgende:

- 9.9. Het Agentschap Binnenlands Bestuur subsidieert het Centrum voor Taal en Onderwijs (KULeuven) voor het onderhoud, de uitbreiding en de optimalisatie van Nedbox.
- 9.10. Het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) breidt 'Nedbox' verder uit (onder meer naar een alfa-doelpubliek) (onder voorwaarde van engagement 9.9.).
- 9.11. Het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) blijft acties ondernemen om 'Nedbox' bekend te maken bij de doelgroep.

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (554), Bart Somers (270), Ben Weyts (483).

HILDE CREVITS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 554 van 8 april 2022
van **ROOSMARIJN BECKERS**

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bart Somers, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen.